

Rámec profesních kvalit učitele mateřské školy

I. Uvedení a charakteristika dokumentu

- ❖ Východiskem Rámce profesních kvalit učitele je Podkladový materiál pro tvorbu standardu kvality profese učitele (UN, 2010, roč. 113, č. 12, s.15-18).
- ❖ Je **charakteristikou vynikajícího učitele, více metou, ideálem**, než normou, standardem (v terminologii kategorií kariérního řádu učitelů: začínající učitel – zkušený učitel – vynikající učitel – expert). Je metou, ke které tedy směřuje jak začínající, tak zkušený učitel.
- ❖ Je charakteristikou kvalit **učitele MŠ**, absolventa bakalářského programu přípravného vzdělávání učitelů.
- ❖ Smyslem vypracování Rámce profesních kvalit učitele je **popis kvality a pomoc v profesním rozvoji učitele**, je určen k tvorbě nástrojů k reflexi a sebereflexi a k posuzování kvality profesních činností učitele.
- ❖ Základem Rámce profesních kvalit učitele jsou **profesní činnosti**. V těchto činnostech se projevují profesní kompetence učitele, chápané jako soubor profesních znalostí, dovedností, postojů, hodnot i osobnostních charakteristik. V rámci jsou vyjádřeny v podobě kritérií kvality v jednotlivých **oblastech**:
 1. Vzdělávání
 - 1.1 Plánování
 - 1.2 Prostředí pro učení
 - 1.3 Procesy učení
 - 1.4 Hodnocení vzdělávacích pokroků dětí
 - 1.5 Reflexe vzdělávání
 2. Kontext vzdělávání
 - 2.1 Rozvoj školy a spolupráce s kolegy
 - 2.2 Spolupráce s rodiči a širší veřejností
 3. Profesní rozvoj učitele
- ❖ Kritéria kvality jsou rozpracována do **příkladů indikátorů (ukazatelů) kvality**, které dále konkretizují obsah jednotlivých kritérií kvality a ukazují možnosti argumentování a dokladování naplňování jednotlivých kritérií.
- ❖ Zcela nově jsou rozpracovány **Profesní znalosti učitele a Profesní etika učitele**. Jednání učitele v souladu s etickými principy jeho profese je v koncepci Rámce profesních kvalit učitele nezbytným předpokladem kvality jeho práce. Nezbytná základní úroveň profesních znalostí učitele je obvykle garantována jeho kvalifikací. V případě předškolního vzdělávání je jednou z dostačujících odborných kvalifikací pouze středoškolské, nebo vyšší odborné vzdělávání. Vzhledem k nárokům, které současné pojetí předškolního vzdělávání na učitele klade, vychází základní úroveň

z předpokladu, že odpovídající je ukončený bakalářský program učitelství pro mateřské školy.

- ❖ Tento Rámec profesních kvalit učitele je základem pro vznikající autoevaluční a evaluační nástroje Začínající učitel a Zkušený učitel a jejich pilotáž (v rámci projektu Cesta ke kvalitě).

II. Profesní vývoj učitele, charakteristika začínajícího a zkušeného učitele

Začínající učitel/ka

Nástup do profese učitele je náročné období, ve kterém se hledá a dotváří **profesní identita** učitele, což může být pro začínajícího učitele poměrně obtížný proces. Vedle vlastní profesní činnosti ve třídě prochází zároveň procesy **socializace** do profese i do kultury školy. Je třeba mít na paměti, že období nástupu do profese je většinou také obdobím velkých změn v osobním životě, což přináší další zátěž a posiluje potřebu podpory i v **osobnostní oblasti**.

Do **profesních činností** si začínající učitel přináší své **představy a očekávání** (*prekoncepce*), které jsou výsledkem dosavadní životní zkušenosti a v případě učitelství doslova tisíců hodin, které začínající učitelé prožili ve škole jako žáci a studenti. V souvislosti s očekáváním a představami začínajícího učitele se někdy můžeme setkat s tzv. „šokem z reality“, který může být i výsledkem specifických aspektů učitelství (např. tzv. ‘ostrý start’ ve srovnání s jinými profesemi, kdy se od učitele od počátku očekává plný výkon a plnění stejných povinností jako od zkušených praktiků).

Z přípravného vzdělávání si do praxe přináší množství **znalostí** a námětů (oborových, didaktických), které začíná intenzivně konfrontovat a ověřovat při vzdělávání ve své třídě.

Z hlediska **vývoje profesních činností** lze začínajícího učitele charakterizovat následujícím způsobem: ve třídě se podle svého typu více zaměřuje na vzdělávací obsah a vlastní vzdělávací činnost nebo na děti, jejich potřeby a navázání vztahu se skupinou. Podle typu pak v dané fázi řeší i jiné problémy. Teprve začíná vidět konkrétní pedagogické jevy komplexněji a v širších souvislostech. Může mít problémy s řízením třídy a projevy/chováním dětí. Je zaměřen spíše na krátkodobé cíle a plánování, jeho cíle nejsou vždy reálné.

Začínající učitel potřebuje sdílet zkušenosti, radit se s druhými a být podporován v budování profesního sebevědomí. Teprve v další fázi profesního rozvoje se vyučovací postupy pomalu začínají automatizovat, nabývají rutinní povahy. Na základě získávání pedagogických zkušeností si učitel postupně vytváří určité vzorce jednání a získává větší jistotu ve svém rozhodování i činnosti. Rozvíjí se autonomie jeho jednání a spolu s ní i flexibilita v každodenní pedagogické činnosti. Učí se plánovat a realizovat vzdělávání také vzhledem k dlouhodobým cílům.

Zkušený/á učitel/ka

Je schopen reflexe vlastní činnosti, dokáže zdůvodnit svůj pedagogický styl z hlediska jeho vlivu na děti. Dokáže vysvětlit důvody svého jednání. Zaměřuje se na procesy učení a rozvíjení dětí, vnímá dění ve třídě v širším kontextu vztahů, souvislostí a příčin. Disponuje již repertoárem strategií, které mu umožňují vyrovnávat se úspěšně jak s běžnými situacemi, tak také ve třídě improvizovat. Je zaměřen na dítě a dokáže zohledňovat jeho potřeby. V komplexních jevech dokáže určit priority a odlišit podstatné od méně podstatného. Přemýšlí o své práci a jejích efektech a pracuje na svém dalším profesním rozvoji.

I zkušený učitel potřebuje sdílet zkušenosti, radit se s druhými a být podporován v motivaci pro profesi a v dalším profesním rozvoji.

III. Profesní znalosti učitele

Profesní znalostní základna učitele zahrnuje zejména:

- pedagogické znalosti (se zvláštním důrazem na řízení a organizaci procesů vzdělávání);
- znalost předškolní pedagogiky ;
- didakticko - metodická znalost obsahu, specifické propojení oboru, pedagogiky (didaktiky) i psychologie;
- znalost kurikula;
- znalost cílů, účelů a hodnot výchovy a vzdělávání i jejich filozofických a historických východisek;
- znalost vzdělávacího prostředí (v užším i širším slova smyslu), včetně rodinného prostředí;
- znalosti dětí a jejich charakteristik (psychologické znalosti) a individuálních vzdělávacích potřeb;
- znalost sebe sama.

Profesní etika učitele

Učitel jedná v souladu s etickými principy profese.

Učitel:

- dodržuje lidská práva. Nediskriminuje děti, jejich rodiče, ani své kolegy. Dokáže pozitivně pracovat s odlišnostmi pramenícími z původu, vyznání a pohlaví;
- používá závazné právní normy platné pro jeho profesi.
- jedná v souladu s ochranou osobních údajů dětí, jejich rodin i svých kolegů;
- řídí se etickými hodnotami altruistického chování (úcta k člověku a jeho rozvoji, ochrana života, pomoc slabšímu, sounáležitost, láska k lidem,...);
- při svých profesních rozhodováních vychází z pojetí dítěte jako rozvíjející se osobnosti;
- do třídy vnáší demokratické principy jednání a soužití;
- je ochoten a schopen osvětlit svá rozhodnutí vztahující se k učení a výchově dětí – je odpovědný za prostředky, kterými instruuje a vychovává děti;
- jako součást třídního kurikula (aktuálně) zařazuje také etická témata, která se týkají nebo se mohou týkat jeho třídy (násilí, závislosti apod.).

1 Plánování

Učitel systematicky plánuje vzdělávání, tj. co, jak a proč se mají děti učit, vzhledem ke vzdělávacím cílům stanoveným v kurikulárních dokumentech a s ohledem na individuální možnosti a potřeby dětí.

Učitel:

- volí stěžejní přístupy a metody vzdělávání směřující k naplňování dlouhodobých vzdělávacích cílů;
 - *zařazuje do svých plánů výchovné a vzdělávací strategie, které jsou uvedeny v ŠVP;*
 - *volí vzdělávací strategie s ohledem na náročnost cílů;*
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle z hlediska dlouhodobých vzdělávacích cílů;
 - *rozpracovává dlouhodobé vzdělávací cíle na jednotlivé kroky s ohledem na vzdělávací potřeby dětí*
 - *dokáže formulovat a vysvětlit vzdělávací cíl v souvislosti s očekávanými výstupy formulovanými v ŠVP a klíčovými kompetencemi dětí;*
- k naplnění dílčích vzdělávacích cílů a podle charakteru vzdělávacího obsahu volí vhodné metody a organizaci výuky;
 - *s oporou o znalost dětí a vzdělávacích cílů zdůvodní (vysvětlí) volbu přístupů a metod;*
- vybírá smysluplný obsah a promýšlí návaznost, komplexnost a provázanost vzdělávacího obsahu;
 - *integruje do vzdělávacího obsahu všechny vzdělávací oblasti;*
 - *obsah vychází ze situací, ve kterých se děti nacházejí, který je zajímavá;*
- při plánování vychází z reflexe průběhu a výsledků předchozího vzdělávání;
 - *prokazatelně monitoruje průběh a výsledky vzdělávání;*
- plánuje, jakým způsobem bude stavět na dosavadních zkušenostech a znalostech dětí;
 - *doloží, jakým způsobem zjišťuje zkušenosti a znalosti dětí o daném tématu;*
- připravuje pro děti hračky, materiály, učební pomůcky a využití různých zdrojů informací včetně moderních informačních technologií;
 - *zahrnuje do plánu také výběr hraček, materiálů, učebních pomůcek a konkrétních zdrojů informací, ze kterých čerpá sám učitel i ty, se kterými budou pracovat děti;*
- volí způsoby diferenciací a individualizace vzdělávání (vzdělávací cíle, obsah, metody a organizaci učení) dle potřeb konkrétních dětí;

- *doloží, že plánuje pro různé typy dětí (např. podle teorie mnohačetné inteligence H. Gardnera), v přípravě plánuje navíc specifické činnosti pro jednoho či více konkrétních dětí ve třídě;*
- *začleňuje do svého plánu i aktivity navržené dětmi čímž vychází vstříc potřebám, učebním stylům, schopnostem a dalším osobnostním charakteristikám dětí ve třídě;*
- *vyměňuje si se zákonnými zástupci dětí informace o pokrocích dítěte a ve spolupráci s nimi stanovuje pro dítě krátkodobé i dlouhodobé cíle vzdělávání, které zapracovává do jeho záznamů;*
- plánuje, z čeho a jak pozná, že u dětí dosáhl stanovených cílů. Rozhoduje o způsobu reflexe a hodnocení procesu a výsledků učení dětí;
 - *současně s cíli formuluje kritéria pro jejich hodnocení (očekávané výstupy)*
- předvídá situace, které při učení mohou nastat, a promýšlí varianty jejich řešení;
 - *připravuje činnosti tak, aby je mohly realizovat i děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti integrované ...*
- volí postupy, které respektují sociální povahu učení a umožňují interakci mezi dětmi;
 - *vzdělávací činnosti připravuje tak, aby výsledek byl podmíněn vzájemnou komunikací a spoluprací dětí.*

2. Prostředí pro učení

Učitel ve třídě vytváří prostředí, v němž se děti cítí dobře a mohou pracovat s vysokým nasazením. Ke každému dítěti přistupuje jako k jedinečné lidské bytosti a bez předsudků.

Učitel:

- vytváří prostředí vzájemné úcty a respektu;
 - *je ke každému dítěti zdvořilý a důsledně vyžaduje od dětí, aby byly zdvořilé vůči sobě navzájem, vyhýbá se ironii;*
 - *dává prostor k vyjádření vlastních zkušeností, názorů a představ dětí;*
 - *projevuje vstřícnost, vřelost, zájem a respekt každému dítěti;*
- podporuje spolupráci mezi dětmi;
 - *analyzuje vztahy ve třídě a snaží se je pozitivně ovlivnit přiměřenými zásahy;*
 - *žádá a oceňuje vzájemnou pomoc mezi dětmi;*
- vyjadřuje dětem důvěru a pozitivní očekávání, podporuje jejich sebedůvěru;
 - *staví na silných stránkách dítěte;*
 - *vytváří situace, ve kterých může dítě prožít úspěch, podporuje snahu dítěte, povzbuzuje ho („Zkus to ještě jednou, už jsi blízko, to dokážeš, neboj se...“);*
- rozpoznává odlišné potřeby a možnosti jednotlivých dětí a reaguje na ně; projevuje porozumění pro jejich potřeby;

- *aktivně získává informace o dítěti a jeho potřebách (např. vedením záznamů o dětech);*
- *pomáhá dětem izolovaným a třídou odmítaným;*
- dávat dětem prostor pro vyjádření, naslouchá dětem a poskytuje jim zpětnou vazbu; dbá na to, aby si děti naslouchaly navzájem a aby naslouchaly učitelům;
 - *přesměrovává otázky dětí na jiné děti, děti často reagují na sebe navzájem;*
 - *rozvíjí a podporuje dovednost ocenit se navzájem;*
 - *poskytuje dostatek času na přemýšlení a odpověď;*
 - *povzbuzuje děti ke kladení otázek a oceňuje chuť se ptát;*
 - *nabízí činnosti, v nichž se děti učí rozlišovat a pojmenovávat své pocity a hovořit o nich;*
 - *zapojuje děti do rozhodování a umožňuje jim nést spoluodpovědnost za věci, které se jich týkají;*
- zvládá chování dětí ve třídě, které je chápáno jako dodržování dohodnutého řádu a pravidel chování a soužití ve třídě; při řešení a rušivého chování jedná rázně, důsledně, ale současně s důrazem na důstojnost a vzájemný respekt;
 - *rozvíjí dovednost spolupřetvářet a respektovat pravidla a řád;*
 - *podporuje děti ve slušném, ohleduplném a respektujícím chování vůči ostatním a v očekávání téhož chování od druhých;*
 - *upozorňuje dítě na konkrétní problémy jeho chování;*
 - *pro zvládnutí chování a upevňování dodržování pravidel využívá pozitivní zpětnou vazbu;*
- přizpůsobuje prostředí třídy, její uspořádání a vybavení potřebám dětí a plánovaným činnostem, prostředí podporuje a umožňuje širokou škálu spontánních činností;
 - *pomůcky a materiály jsou dětem přístupné, mohou si je samostatně brát a využívat dle aktuálních potřeb a zájmů;*
 - *zapojuje děti do plánování uspořádání třídy, utváření prostředí třídy i jejího udržování;*
 - *vede děti k dodržování pravidel, k úklidu hraček, k péči o předměty*
 - *výtvořky dětí umísťuje na výstavky, aby je mohli shlédnout rodiče a ostatní děti, případně aby je mohly děti dále využívat ke hře*
 - *Vybavení školy je efektivně využíváno pro hru a učení dětí (vyhýbá se vybavení pouze pro účely výzdoby školy)*

3 Procesy učení

Učitel používá takové výukové strategie, které umožňují každému dítěti porozumět obsahu vzdělávání, rozvíjet žádanou kompetence a získat vnitřní motivaci i dovednosti k celoživotnímu učení a poznávání.

Učitel:

- vede vzdělávání podle připraveného plánu, aktuálně reaguje na vývoj situace a na potřeby a možnosti jednotlivých dětí, neztrácí zaměření na stanovené cíle učení;
 - *diskutuje s dětmi o vzdělávacích záměrech, aby získal informace o jejich zkušenostech s plánovaným tématem a vzbudil zájem (vnitřní motivaci) o toto téma*
 - *reaguje změnou plánu na aktuální situaci a potřeby dětí;*
- využívá širokého spektra metod a forem práce s důrazem na aktivní učení dětí;
 - *vytváří učební situace, v nichž děti využívají dosavadní znalosti a zkušenosti;*
 - **vytváří příležitosti k přemýšlení, ke konfrontaci různých názorů a představ;**
 - *klade otevřené otázky podporující rozvoj vyšších úrovní myšlení, povzbuzuje děti ke kladení otázek a oceňuje chuť se ptát (Proč, Co by se stalo, kdyby..., Jak bys vysvětlil..., Co si myslíš, že..., Jaký je tvůj názor...? Jak bys řešil....);*
 - *děti si často hrají a pracují ve skupinách;*
 - *vede děti k rozvíjení efektivních individuálních způsobů učení;*
 - *sdělování hotových poznatků a frontální vzdělávání zařazuje pouze v odůvodněných případech;*
 - *stěžejní metodou je učení založené na přímých zážitcích a aktivní účasti dítěte, tzv. prožitkové;*
- diferencuje a individualizuje vzdělávání vzhledem k možnostem a potřebám jednotlivých dětí, snaží se o dosažení osobního maxima u každého dítěte;
 - *vede si záznamy o individuálních potřebách a možnostech dětí (např. formou záznamu z pozorování, portfolia dětí);*
 - *zadáva úkoly různé náročnosti (časová, kvalitativní i kvantitativní odlišnost);*
 - *bere v úvahu individuální tempo učení, dává dostatek času k řešení úkolů;*
 - *zohledňuje rozdílné styly učení dětí;*
 - *dává dětem v průběhu vzdělávání možnost volby mezi řízenými, ale i spontánními činnostmi;*
 - *nepředává hotové informace, obsah vzdělávání předkládá jako problém;*
- průběžně udržuje a podněcuje vnitřní motivaci dětí k učení;
 - **propojuje učení s reálnými životními situacemi;**
 - *propojuje učení s osobními představami a prožitky dětí;*
 - *předkládá problémy k řešení;*

- komunikuje s dětmi způsobem, který odpovídá jejich věku, kultivovaně, jasně, srozumitelně;
 - *při vzdělávání používá spisovnou češtinu;*
 - *vyjadřuje se jazykem srozumitelným pro děti;*
 - *hojně využívá prostředky neverbální komunikace.*

4 Hodnocení vzdělávacích pokroků dětí

Učitel hodnotí tak, aby děti získaly dostatek informací pro své další učení a aby se učily sebehodnocení.

Učitel:

- hodnotí procesy učení - poskytuje průběžně popisnou zpětnou vazbu (zaměřenou na dosahování cílů) k vzdělávacím činnostem a chování dětí, hodnotí postup, schopnost vynaložit úsilí, zájem, úroveň spolupráce apod.;
 - *využívá záměrného pozorování a dalších vhodných technik sběru dat o pokrocích v učení dítěte;*
 - *shromažďuje autentické produkty dětí, které dokumentují jejich pokrok v učení (např. portfolio, ukázky prací dítěte),*
 - *srozumitelně dětem poskytuje zpětnou vazbu o jejich silných stránkách, citlivě o tom, v čem by se mohly zlepšit;*
- hodnotí výsledky učení, tj. míru dosahování kompetencí (znalosti, dovednosti, postoje i hodnoty) s ohledem na individuální možnosti dětí a vzhledem k očekávaným výstupům;
 - *při hodnocení výsledků učení se učitel zaměřuje na pokrok dětí, stejně jako na nedostatky;*
 - *při hodnocení výsledků učení učitel uplatňuje individuální normu dítěte – jeho pokrok;*
- využívá hodnocení podporující zejména vnitřní motivaci dětí k učení;
 - *využívá pozitivní hodnocení a popisný jazyk;*
- vede děti, zejména nejstarší, k přebírání zodpovědnosti za vlastní učení, u dětí rozvíjí dovednost sebehodnocení a vzájemného hodnocení;
 - *vede děti k tomu, aby se spolupodílely na plánování vzdělávacích činností, učily se je organizovat a řídit, prováděly sebehodnocení;*

1.5 Reflexe výuky

Učitel reflektuje procesy i výsledky plánování a realizace výuky s cílem zkvalitnit svoji práci a zvýšit tak efektivitu učení dítěte.

Učitel

- vyhodnocuje zvolené strategie, metody a organizaci vzdělávání vzhledem k plánovaným cílům, ale i jejich dosažení;
 - *prokazatelně doloží, jak průběžně vyhodnocuje zvolené strategie, metody a organizaci vzdělávání vzhledem k plánovaným cílům;*
 - *uvědomuje si a vysvětlí odchylky mezi plánem a realizovanou skutečností;*
- porovnává plánované vzdělávací cíle a skutečně dosažené výsledky;
 - *prokazatelně doloží výsledky učení dětí v podobě výrobků, na videozáznamu apod.;*
- shromažďuje a využívá zdroje, které mu pomáhají reflektovat efekty vzdělávání;
 - *k reflexi využívá nejen poznatky získané vlastním pedagogickým pozorováním, ale také informace získané od dětí, jejich zákonných zástupců, kolegů, atd.;*
 - *reflexe se týká také vývoje vztahů mezi dětmi ve třídě;*
- vyhodnocuje vliv vzdělávacích činností na pokrok každého dítěte;
 - *k reflexi vlastní práce využívá poznatků získaných na základě rozboru individuálních výsledků dětí (např. práce s portfoliem).*

2. KONTEXT VZDĚLÁVÁNÍ

2. 1 Rozvoj školy a spolupráce s kolegy

Učitel je aktivním členem školního společenství, který se spolupodílí na rozvoji školy a zkvalitňování vzdělávání. Přispívá k vytváření pozitivního klimatu školy, je si vědom, že je nositelem kultury školy.

Učitel

- podílí se na rozvoji školy a zkvalitňování jejího vzdělávacího programu, na přípravě a realizaci společných projektů školy;
 - *je schopen formulovat základní části školního vzdělávacího programu (charakteristika školy, charakteristika školního vzdělávacího programu, podmínky vzdělávání a záměry v jejich zlepšování, integrované bloky), předkládá návrhy na úpravy ŠVP;*
 - *podílí se aktivně na plánování a realizaci vzdělávacích projektů;*
- přispívá k vytváření pozitivního sociálního klimatu školy založeného na vzájemném respektu, sdílení společných profesních hodnot a spolupráci;
 - *objektivně pojmenuje a charakterizuje prvky klimatu školy a specifika kultury dané školy;*
 - *v profesních diskusích používá odborné argumenty, je schopen přijímat konstruktivní kritiku;*
 - *dodržuje etický kodex pracovníka školy, pokud je vytvořen;*
 - *dodržuje pravidla profesní etiky nejen ve vztahu k dětem, ale i kolegům a dalším pracovníkům školy;*
- spolupracuje s kolegy i vedením školy na zkvalitňování předškolního vzdělávání;
 - *podílí se na sdílení zkušeností (přispívá vlastními i využívá zkušeností svých kolegů), zapojuje se do různých forem spolupráce při zkvalitňování vzdělávání (vzájemné hospitace, společná tvorba materiálů apod.).*

2. 2 Spolupráce s rodiči a širší veřejností

Učitel vyhledává a využívá příležitosti pro spolupráci s rodiči a dalšími partnery školy s cílem společně podporovat kvalitu učení dětí

- komunikuje a spolupracuje se zákonnými zástupci dětí na základě partnerského přístupu, založeného na vzájemné úctě, respektu a sdílené odpovědnosti za rozvoj dětí;
 - vysvětluje zákonným zástupcům své pojetí vzdělávání (cíle a strategie, a diskutuje s nimi o něm);
 - dává zákonným zástupcům příležitost spolurozhodovat o postupech vhodných k podpoře učení a rozvoje jejich dětí, domlouvá se s nimi na společném postupu;
 - nabízí možnost zapojení rodin dětí do rozhodování o věcech souvisejících s životem třídy/školy;
 - poskytuje zákonným zástupcům poradenský servis v otázkách vzdělávání jejich dítěte
- usiluje o vtažení zákonných zástupců dětí do života školy;
 - předkládá rodičům konkrétní návrhy na jejich spolupráci se školou;
 - nabízí rodičům informace a podněty z oblasti výchovy a vzdělávání dětí (připravuje a realizuje pro ně dílny, přednášky, diskuse a další vzdělávací aktivity);
- poskytuje rodičům co nejvíc informací o procesu i výsledcích učení dítěte;
 - pravidelně poskytuje zákonným zástupcům dětí informace a doporučení týkající se procesu i výsledků učení dětí;
 - je v pravidelném kontaktu s rodiči dětí, vede s nimi průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení, o vzdělávacích cílech vyplývajících ze školního a třídního vzdělávacího plánu o akcích třídy/školy a to prostřednictvím osobních setkání, písemnou i elektronickou formou;
- získává od zákonných zástupců dětí informace o sociálním a kulturním prostředí dítěte s cílem společně s nimi hledat cesty k jeho rozvíjení;
 - respektuje přínosy, které mohou zákonní zástupci dětí poskytovat a využívá je pro jejich rozvoj;
 - pravidelně komunikuje s rodinami, s cílem poznat rodinné prostředí dětí, lépe porozumět silným stránkám, zájmům a potřebám dítěte;
 - do vzdělávání dětí začleňuje obsahy a témata, která korespondují se zkušenostmi dětí ze života ve vlastní rodině/komunitě;
- komunikuje a spolupracuje s dalšími partnery školy;

- *navazuje kontakty a vytváří partnerské vztahy s lidmi, organizacemi a institucemi, které mohou obohatit vzdělávání dětí, získává od nich odbornou i materiální podporu, umožňuje dětem v rámci vzdělávací nabídky vstoupit s těmito lidmi do kontaktu (exkurze, návštěva ve třídě...);*
 - *hledá a využívá příležitosti spolupráce s partnery školy;*
- dokáže prezentovat a zdůvodnit vzdělávací program školy rodičům i širší veřejnosti;
 - *dokáže odpovídat na otázky týkající se ŠVP, předkládá argumenty zdůvodňující správnost konkrétní podoby ŠVP.*

3. Profesní rozvoj učitele

Učitel řeší profesní výzvy a úkoly a přijímá zodpovědnost za možná rizika jejich řešení.

Učitel:

- projevuje zaujetí pro profesi a pro práci s dětmi;
 - *se zabývá svou profesí a dětmi také mimo svou přímou vyučovací povinnost;*
- průběžně reflektuje svou práci (nejen přímou vyučovací povinnost), tj. je schopen popsat, analyzovat a zhodnotit ji, vysvětlit důvody svého profesního jednání, případně navrhnout alternativní způsoby práce;
 - *např. formou pedagogického deníku, nebo profesního portfolia vede poznámky, z nichž je zřejmé, že přemýšlí o svém pedagogickém stylu a s ohledem na vývoj dětí provádí příslušné změny;*
 - *zodpovídá za rozhodnutí, která činí při výkonu své profese. Dovede svá rozhodnutí objasnit ve vazbě k uznávaným teoretickým konceptům, analyzovat a zhodnotit, případně navrhnout alternativní řešení;*
 - *je schopen posoudit svoje přednosti a meze ve své pedagogické činnosti a pracovat na svém dalším rozvoji;*
- na základě reflexe a sebereflexe plánuje svůj další profesní růst a své profesní kompetence průběžně rozvíjí;
 - *rozvíjí postoje a hodnoty, znalosti a dovednosti pedagogicko-psychologické, oborově didaktické, oborové, pracovně právní, znalosti a dovednosti z oblasti moderních informačních technologií;*
 - *využívá k svému rozvoji reflexe od dětí, kolegů, vedení školy;*
 - *formuluje plán svého profesního rozvoje, konzultuje jej s kolegy, vedením školy;*
- plán svého profesního rozvoje koordinuje s úkoly a cíli školy, ve které učí;
 - *přichází s návrhy – za kolegy i vedením školy, jak svůj osobní a profesní rozvoj sladit s úkoly a cíli školy;*
- k profesnímu rozvoji využívá rozmanité dostupné prostředky, např. literaturu, internet, konzultace s kolegy, kurzy dalšího vzdělávání učitelů;
 - *prokazatelně doloží (např. formou profesního portfolia, nebo pedagogického deníku), jaké prostředky využívá ke svému profesnímu rozvoji;*
- svůj profesní růst průběžně vyhodnocuje a své profesní pokroky je schopen prokázat;
 - *učitel doloží obsah a výsledky svého dalšího vzdělávání – seznam prostudované odborné literatury, doporučí odborný seminář, nebo odbornou literaturu spolupracovníkům, předloží osvědčení;*
 - *analyzuje a vyhodnocuje kvalitu svojí pedagogické práce prostřednictvím rozmanitých technik;*

- své odborné problémy, otázky i pokroky sdílí s kolegy;
 - poskytuje spolupracovníkům své autorské texty (učební texty, prezentace, projekty, přípravy, atd.);
 - předává kolegům poznatky z dalšího vzdělávání, uspořádá pedagogickou dílnu, jejímž obsahem jsou poznatky, které nabyl v rámci profesního sebezvoje;
 - (pracuje jako uvádějící učitel, mentor);

- pečuje o své fyzické a psychické zdraví, aktivně čelí stresu a syndromu vyhoření.